

LAPIN HYVINVOINTIALUE

KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN LAUSUNTO LAPIN HYVINVOINTIALUEEN HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSKERTOMUS JA -SUUNNITELMA 2024-2025, LAPHA/1462/00.01.02/2024

Lapin hyvinvointialueen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma 2024-2025 kuvaa alueen asukkaiden hyvinvoinnin tilaa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä Lapissa. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman toimiessa välineenä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (hytetu) työn suunnittelussa ja toimeenpanossa, on oleellista, että alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan on kerätty riittävästi tietoa kunnista, niiden erityispiirteistä, vahvuuksista ja huolenaiheista. Laadittuun hyvinvointikertomukseen on onnistuttu kokoamaan tietoa kattavasti alueen väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilasta ja niihin vaikuttavista tekijöistä. Suunnittelun pohjaksi on kerätty laajasti hyvinvointitietoa myös eri indikaattoreita käyttäen. Kuvaavatko käytetyt indikaattorit riittävällä tai oikealla tavalla yksittäisen kunnan hyvinvoinnin tilaa, on jokaisen kunnan arvioitava erikseen, kun huomioidaan, että Lappi on laaja maakunta, jokaisella kunnalla on omat erityispiirteensä.

Valmistelussa on kiitettävästi huomioitu monialaisuus ja osallistaminen, kun suunnittelutyössä on otettu mukaan laajasti alueen eri toimijoita hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden alalla. Kuntia esimerkiksi on osallistettu valmistelussa muun muassa työpajojen muodossa. Lisäksi erikseen on kerätty tietoa kuntien hyvinvointityöstä. Laaditussa hyvinvointikertomuksessa on hyödynnetty myös kuntien omia hyvinvointikertomuksia.

Valitut painopisteet ovat sellaisia, jotka myös Kemijärven näkökulmasta ovat keskeisiä ja niihin liittyvät tarpeet tunnistettu myös kaupungin omassa hytetu-työssä, ja joiden edistämiseen kaupunkimme voi sitoutua.

Suunnitelman toimeenpanossa huomioidaan läpileikkaavana vammaiset ja saamelaiset, mikä on tärkeää. Myös ulkomaista syntyperää olevien henkilöiden määrä on kasvava Lapissa ja usein miten heidän hyvinvointi ja terveys poikkeavat suomalaista syntyperää olevien hyvinvoinnista. Sen vuoksi toivottavaa on, että myös heidät huomioidaan alueen hytetu-työssä.

Suunnitelman toimintakausi on lyhyt ja siihen nähden esitettyjä toimenpiteitä oli paljon. Osa toimenpiteistä on konkreettisia ja osa toimenpiteistä kirjattu tavoitteenomaisesti. Lisäksi toimenpiteille oli useita vastuutahoja. Jotta

suunnitelman käytäntöönpanossa onnistutaan, vaatii se tiivistä koordinoitua sekä suunnitelman tavoitteiden että toimenpiteiden jatkuvaa arviointia ja seuranta. Tärkeää on, että niin hyvinvointialue kuin kunnat arvioivat toimenpiteidensä ja ratkaisujensa vaikutuksia eri kohderyhmien hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Asiakirjasta ei käynyt ilmi, miten hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman seuranta ja arviointi toteutetaan.

Alueellinen hyvinvointikertomus toimii hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokoavana strategisena asiakirjana. Jatkossa on tärkeä pyrkiä yhtenäistämään alueen ja kuntien hyvinvointisuunnitelmien tavoitteita ja seuranta. Ilman toimivaa yhteistyötä ja yhteistä suunnittelua niin hyvinvointialueiden kuin kuntien on haastavaa yhteensovittaa hyvinvoinnin, terveyden turvallisuuden edistämistyötä omaan suunnittelun kokonaisuuteensa. Yhteisten painopisteiden tai painotusten löytäminen on tärkeää, jotta suunta on yhteinen. Tällöin myös molempien osapuolten hyvinvointityö on vaikuttavampaa ja tehokkaampaa.

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI 6.5.2024

Marjo Säärelä
Vt. kaupunginjohtaja